

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

w dniu 26 września 2023 r.

na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

sprawy **P. F.**

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 2 marca 2023 r.,

sygn. VI Ka 150/23, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Katowice-Zachód

w Katowicach z dnia 15 grudnia 2022 r., sygn. VIII K 854/21

na podst. art. 535 § 3 k.p.k.

postanowił:

- 1. oddalić kasację obrońcy jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego P. F. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu skazanego – adw. D. P. (Kancelaria Adwokacka w K.) kwotę 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i sześćdziesiąt groszy), w tym 23% VAT za sporządzenie i wniesienie kasacji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2022 roku, sygn. akt VIII K 854/21, Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach uznał oskarżonego P. F. za winnego

tęgo, że w okresie od 12.05.2021 roku do 25.11.2021 roku przy ul. [...] w K., korzystając z dalszej przerwy w odbywaniu kar pozbawienia wolności (orzeczonych przez Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach w sprawach o sygn. akt III K 13/19 i III W 1185/17 oraz przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach – Wydział Zamiejscowy w Piekarach Śląskich, sygn. akt VI K 115/16), udzielonej do dnia 11.02.2021 roku postanowieniem Sądu Okręgowego w Katowicach, sygn. akt VIII Kow 3323/20, bez usprawiedliwionej przyczyny nie powrócił do zakładu karnego najpóźniej w ciągu 3 dni po upływie wyznaczonego terminu, który przypadał na 12.05.2021 roku, czym wyczerpał znamiona występkę z art. 242 § 3 k.k. i za to na podstawie art. 242 § 2 i 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Apelację od powyższego wyroku wniósł oskarżony, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na uznaniu, że przyczyna niepowrotu oskarżonego była nieusprawiedliwiona, podczas gdy przyczyna ta była usprawiedliwiona, albowiem z treści zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że oskarżony nie dotrzymał terminu z powodu obawy o stan swojego zdrowia i chęci kontynuowania wizyt kontrolnych i diagnostycznych w placówkach onkologicznych, jednocześnie informując sąd o tych powodach drogą elektroniczną, pozostając w przekonaniu, iż jest to wystarczające.

Wyrokiem z dnia 2 marca 2023 roku, sygn. akt VI Ka 150/23, Sąd Okręgowy w Katowicach zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznał oskarżonego za winnego tego, że w okresie od dnia 15 maja 2021 roku do dnia 25 listopada 2021 roku korzystając z dalszej przerwy w odbywaniu kar pozbawienia wolności, udzielonej do dnia 11 maja 2021 roku postanowieniem Sądu Okręgowego w Katowicach, sygn. akt VIII Kow 3323/20 z dnia 11 lutego 2021 roku, bez usprawiedliwionej przyczyny nie powrócił do zakładu karnego najpóźniej w ciągu 3 dni po upływie wyznaczonego terminu. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok sądu I instancji został utrzymany w mocy.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca zarzucając obrazę prawa materialnego, tj. art. 242 § 3 k.k., poprzez bezpodstawne zastosowanie tego przepisu w sytuacji zaistnienia usprawiedliwionej przyczyny niepowrotu oskarżonego do zakładu karnego.

Podnosząc powyższy zarzut obrońca wniósł o uniewinnienie P. F. od zarzucanego mu czynu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja obrońcy okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało rozpoznanie jej na posiedzeniu w trybie przewidzianym w art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

Na wstępie przypomnieć należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służącym od kończącego postępowanie, prawomocnego wyroku sądu odwoławczego. Oznacza to, że podnoszone w kasacji zarzuty odnosić się powinny, co do zasady, do rażącej obrazu prawa, do której miało dojść w toku postępowania odwoławczego.

W istocie już powyższe stwierdzenie o charakterze ogólnym pozwalało uznać kasację obrońcy za oczywiście bezzasadną. Wyeksponowany w nadzwyczajnym środku odwoławczym zarzut dotyczy bowiem wprost orzeczenia wydanego przez sąd I instancji. Truizmem na gruncie niniejszej sprawy musi pozostać stwierdzenie, iż sąd odwoławczy kontrolując zaskarżony wyrok norm prawa materialnego samodzielnie nie stosował, a zatem – co oczywiste – naruszyć ich nie mógł. Wprawdzie w toku postępowania odwoławczego doszło do zmiany zaskarżonego wyroku, jednak owa korekta dotyczyła jedynie naprawienia omyłki zawartej w opisie czynu przypisanego skazanemu przez sąd I instancji. Czynność ta nie miała jednak żadnego związku z określeniem materialnych znamion czynu, a dopiero wówczas aktywowałaby się możliwość postawienia zarzutu obrazu prawa materialnego. W przytoczonych okolicznościach podniesiony przez skarżącego zarzut obrazu prawa materialnego, jako pierwotnie adresowany do sądu odwoławczego, musiał spotkać się z reakcją Sądu Najwyższego w postaci uznania go za oczywiście bezzasadny.

Nie tylko jednak powyższa okoliczność formalna prowadziła do uznania kasacyjnego zarzutu za oczywiście bezzasadny. Już bowiem pobieżna jego lektura nakazywała stwierdzić, iż podniesione przez obrońcę okoliczności w istocie atakowały nie kwestię obrazu prawa materialnego, lecz ustalenia faktyczne,

odnośnie do uznania przyczyny niepowrotu skazanego do jednostki penitencjarnej jako nieusprawiedliwionej. Tymczasem w postępowaniu kasacyjnym zarzut błędu w ustaleniach faktycznych wolą ustawodawcy został wykluczony. Także i ta okoliczność przemawiała więc jednoznacznie za uznaniem zarzutu obrońcy za oczywiście bezzasadny.

W związku z oddaleniem kasacji Sąd Najwyższy obciążył skazanego P. F. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego. Jednocześnie na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1513) i § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 18) przyznano obrońcy z urzędu wynagrodzenie za sporządzenie i wniesienie kasacji. Kwota wynagrodzenia uwzględnia wnioski wynikające z aktualnego orzecznictwa podjętego na tym tle przez Trybunał Konstytucyjny.

[SOP]

[ms]